

بنونځي په جنیوا کی

ایا تاسو تازه جنیوا ته راغلي یاست او د خپلو ماشومانو د بنونځي او زده کړي په اړه پوښتنې لرئ؟

دا سند تاسو ته د لاندې ټکو ځوابونه درکوي؛

1. بنونځي په جنیوا کی
2. لومړنۍ زدکړي: د غیر فرانسوي ژبو ماشومانو لپاره بنونځي او امدادګي
3. لومړنۍ ثانوي زده کړي: د غیر فرانسوي ژبو ماشومانو لپاره د پوهاوي او چمتو کولو مرحله
4. د پوهاوي د مرحلې وروسته: دویم (II) ثانوي تدریس
5. د غیر فرانسوي ژبي زده کونکو لپاره د (ACCESS II)، حرفوي زده کړي چمتووالي
6. د زده کړي شبکه، د بنونځي څخه بهر زده کړي پورې اړونده مرسته او ملاتړ

1. بنونځي په جنیوا کې

په جنیوا کې، بنونځي عامه، سیکولر او وریا دی، او تعلیم د ځوانانو لپاره تر 18 کلنۍ پورې، اجباري دی. دا د زده کونکو د عمر پراساس په دريو مرحلو ویشل شوي دي:

- 4-12 کالو پورې: لومړني (ابتدایه) بنونځي
- 12-15 کالو پورې: ثانوي زده کړې I (اول): د پوهاوي مرحله
- 15-18 کالو پورې: ثانوي زده کړې II (دویمي): عمومي یا حرفوي زده کړې.

د دولتي بنونځیو موخه د بنونځي او روزني چمتو کول دي چې ټول زده کونکي د دې وړتیا ولري چې غوره او ممکنه پوهه او مهارتونه ترلاسه کړي ترڅو دوی د راتلونکي لپاره چمتو کړي. هر ماشوم ته ځانگړې پاملرنه کیږي، ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې دوی ته د دوی د انفرادي اړتیاو سره سم تعلیمي چاپیریال وړاندې کیږي. یو زده کونکی باید وکولای شي چې د اړتیاوو، معلولیت، اصل او د ژوند شرایطو په پام کې نیولو پرته، په غوره او ممکنه شرایطو کې خپلې زده کړې ته دوام ورکړي.

2. لومړنۍ زده کړې

لومړني بنونځي د اجباري بنونځي لومړی گام دی. دا د څلورو او دولسو کلونو ترمنځ زده کونکو ته وړاندې کیږي او په اتو کلونو کې ترسره کیږي:

- ابتدایي مرحله، د اول څخه تر څلورم لومړني کال (P1-4P) د زده کونکو لپاره دي چې عمرونه یې د څلورو او اتو کلونو تر منځ وي،
- منځنۍ مرحله، له پنځم څخه تر اتم لومړني کال پورې (P5-8P) د اتو او دولسو کلونو تر منځ زده کونکو لپاره وي.

بنونځي کال:

د بنونځي کال د اگست میاشت په پای کې پیل کیږي او د جون میاشت په پای کې یا د جولای میاشت په پیل کې پای ته رسیږي. یو زده کونکی کولی شي د بنونځي کال په هر وخت کې په بنونځي کې شامل شي، معمولاً د کورنۍ د غوښتنلیک څخه وروسته په دريو ورځو کې.

نوم لیکنه:

تاسو باید د اړینو معلوماتو ترلاسه کولو لپاره خپل نږدې لومړني بنونځي سره اړیکه ونیسئ. تاسو او ستاسو ماشوم به بیا د بنونځي د مشرتابه لخوا په هغه بنونځي کې چې تاسو ورته نږدې ژوند کوی غونډې ته بلل کیږئ، ترڅو ماشوم مو بنونځي کې شامل شي.

ورځنۍ مهال ویش: د سهار له 8 بجو څخه تر 11:30 بجو پورې او د ماسپینین له 1:30 څخه تر 4:00 بجو پورې د دوښنبې، سه شنبې، پنجشنبې او جمعي په ورځ او همدارنگه د منځنۍ مرحلې څخه د چهارشنبه له 8 بجو څخه تر 11:30 بجو پورې.

- هغه کس چې اړیکه ورسره ونیسئ:
- په لومړني بنونځي کې به ستاسو ماشوم د ټولگي بنونځي ولري چې تاسو کولی شئ اړیکه ورسره ونیسئ که چیرته تاسو کومه پوښتنه لرئ.

د ښوونځي/کورني اړیکې:

ښوونځی به د کورنیو سره همکاري وکړي ترڅو زده کونکو سره د امکان تر حده پورې مرسته وکړي او د باور فضا رامینځته کړي.

د کال په جریان کې به تاسو د ښوونکو سره په منظمه غونډو کې گډون وکړئ، په انفرادي ډول یا د والدینو په مابینام کې تنظیم شوي غونډه کې.

ستاسو د ماشوم ښوونکی هم هر وخت د ملاقات له لارې شتون لري، هغه تاسو سره گوري، تاسو سره خبرې کوي او ستاسو د ماشوم د زده کړې په اړه مختلفو پوښتنو ته ځوابونه ورکوي.

د ښوونځي سره د غونډو لپاره، تاسو کولی شئ د ټولني د ژباړونکي غوښتنه وکړئ. دا د ښوونکي دنده ده چې ملاقات کې د گډون لپاره ژباړونکي تنظیم کړي.

د چمتووالي (داخلي) لومړني ټولگي:

د P4 څخه تر P8 پورې زده کونکي (له اوو څخه تر دولسو کلونو پورې) چې تازه جنیوا ته راغلي وي او لاهم نشي کولی د درسونو تعقیب لپاره په کافي اندازه په فرانسوي ژبه لیک لوست نشي کولی، هغوي په منظم ټولگي کې نیم وخت او د چمتووالي ټولگي کې نیم وخت راجستر کيږي.

موخه دا ده چې زده کونکي ژر تر ژره فرانسوي زده کړي او د جنوا په ښوونځي کې مدغم شي. د چمتووالي (انډکشن) ټولگي د زده کونکي په ښوونځي یا ستاسو د اوسیدو ځای ته نږدې ښوونځي کې ترسره کيږي. په اصولو کې، زده کونکي به په اونۍ کې څلور نیمې ورځې د چمتووالي (انډکشن) په ټولگي کې او پاتې نور وخت په عادي ټولگي کې تیروي. دوی به معمولاً تر ډیر حده دولسو میاشتو لپاره ابتدایي ټولگي کې گډون وکړي. دا د فرانسوي کچه ده چې ټاکي کله چې زده کونکي په بشپړ ډول د دوی په منظم ټولگي کې مدغم شي. د چمتووالي (انډکشن) ټولگي ښوونکي به د عادي ټولگي ښوونکي سره نږدې همکاري وکړي.

د زده کونکو کتابچه:

ستاسو ماشوم به د زده کونکي کتابچه ترلاسه کړي چې د ښوونځي په اړه ډیری معلومات لري (مهال ویش، د ښوونکو نومونه، د تالیفون شمیرې، گټورې پټې، د رخصتۍ نیټه، او نور). دا د ښوونځي او کورنۍ ترمنځ د اړیکو د یوې وسیلې په توگه کارول کيږي. د P3 ټولگي څخه، زده کونکي به خپل کورنی کار په دې کې لیکي. والدین کولی شي په کتاب کې یو پیغام ولیکي یا د ناستې (غونډې) غوښتنه وکړي او هره اونۍ یې لاسلیک کړي.

وسایل:

تعلیمي وسایل د دورې په پیل کې وړیا ورکول کيږي؛ یوازې ځینې شخصي توکي (څپلی، د پخلي قمیس، بکسه، او داسې نور) د کال په پیل کې د چمتو شوي لیست پر اساس غوښتل کيږي.

غیر حاضری:

که ستاسو ماشوم ناروغه وي، دوی باید په کور کې پاتې شي. تاسو باید سمدستي ښوونځي ته خبر ورکړئ. ښوونځي ته د بیرته راستنیدو وروسته ستاسو لخوا لیکل شوي توضیح ته اړتیا ده، چې د غیر حاضر دقیق دلیل او موده بیانوي. د اورډي غیرحاضری لپاره ممکن د طبي تصدیق غوښتنه وشي.

تدریس، ارزونه او بل کال ته مخکې تلل:

د تدریس برنامه د فرانسوي ژبو سويس (PER) لپاره د نصاب لخوا ټاکل کيږي او دا د کانتون ټولو ښوونځيو لخوا په ورته ډول تعقيب کيږي.

د P1 څخه تر P4 ټولگي پورې يا د چمتوالي (انډکشن) ټولگي کې کومه ځانگړې ارزونه شتون نلري: ارزونه د ليکلي ارزونې پر اساس ده. د P5 ټولگي څخه، د ارزونې لوړه نمره 6 ده؛ 4 د کاميابۍ نمره ده.

د زده کوونکو پرمختگ، د زده کړې وړتيا او چلند په منظمه توگه ارزول کيږي. د ټول کال په اوږدو کې د ترسره شويو ارزونو پايلې دا ټاکي چې آیا زده کوونکي له يوه ښوونځي څخه بل کال ته ځي.

د ښوونځي راپور تاسو ته په کال کې درې ځله ليرل کيږي. دا په ښوونځي او مختلفو مضامينو کې ستاسو د ماشوم د زده کړې پايلې (نتيجه) ښيي. د دې راپور په لاسليک کولو سره، تاسو اعتراف کوئ چې تاسو معلومات لوستلي دي.

د کور په کار (کارخانگي) کې مرسته:

د کور کار (کارخانگي) د څارنې ناستې د ماسپينين له درسونو وروسته د ښوونځي لخوا وړاندې کيږي. ترتيبات د کال په پيل کې تشریح کيږي.

د نصاب څخه بهر ملاتړ:

د غرمې د وقفې په جريان کې او د درسونو وروسته، هغه ماشومان چې نوم ليکنه يې کړې وي کولی شي د نصاب څخه بهر ملاتړ ترلاسه کړي چې د GIAP (د ښاروالۍ د نصاب څخه بهر ملاتړ گروپ) په نوم پيژندل کيږي. GIAP د ماسپينين له 4 بجو څخه تر 6 بجو پورې د غرمې ډوډۍ او چای بسکت او فعاليتونه وړاندې کوي.

مهرباني وکړئ په ياد ولرئ چې د دې خدماتو ترلاسه کولو لپاره لگښت شتون لري!

د ښوونځي رخصتۍ او رسمي رخصتۍ:

تاسو به د دورې (سميسټر) په پيل کې د رسمي نيتو څخه خبر شئ، خو په ټول کال کې د رخصتۍ پنځه دورې شتون لري: د مني نيمايي موده (سميسټر)، د کرسمس او نوي کال رخصتې، د فبروري نيمايي موده (سميسټر)، د ايسټر رخصتۍ او د گرمۍ رخصتۍ.

دا معلومات د زده کوونکو په لاسي کتاب او په ge.ch رسمي ويب پاڼه کې موندل کيږي.

3. لمړنۍ ثانوي زده کړې: د پوهاوي (اورینټیشن) مرحله

د دولسو او پنځلسو کلونو تر منځ ماشومان په منځني ښوونځي کې شاملیږي. دا یو مهم گام دی چې د دوی راتلونکي تعلیمي یا حرفوي تمایل ټاکي.

د پوهاوي (اورینټیشن) مرحلې درې کاله د 9، 10 او 11 (یا CO9، CO10، CO11) په نوم یادېږي.

ښوونیز کال:

د ښوونځي کال د اگست په پای کې پیل کېږي او د جون په پای کې (یا د جولای په پیل کې) پای ته رسېږي. یو زده کوونکی کولی شي د ښوونیز کال په هر وخت کې په ښوونځي کې شامل شي، معمولا کانتون ته د کورنۍ د رسیدو څخه په دريو ورځو کې.

نوم لیکنه:

د پوهاوي مرحلې لپاره د نوم لیکني پروسه او فورمه د ge.ch په ویب پاڼه کې "زما ماشوم د پوهاوي مرحله کې راجستر کړئ: غیر فرانسوي خبرې کوونکي ماشوم" تر برخې لاندې یې موندلی شي. بیا به تاسو او ستاسو ماشوم هغه ښوونځي ته د نوم لیکني لپاره بلل کېږئ، چې ماشوم به ورته ځي.

ورځنۍ مهال ویش: ستاسو ماشوم به د ښوونځي په لومړۍ ورځ خپل مهال ویش ترلاسه کړي.

د اړیکې نیولو لپاره کس:

د پوهاوي په مرحله کې به ستاسو ماشوم یو اصلي ښوونکی ولري چې د "فارم ښوونکي" په نوم یادېږي چې تاسو کولی شئ ورسره اړیکه ونیسئ که تاسو د خپل ماشوم د زده کړې په اړه کومه پوښتنه لرئ. ستاسو ماشوم به د هرې موضوع (فرانسوي، ریاضي، PE، او نورو) لپاره یو بل ښوونکی ولري.

د ښوونځي/کورنۍ اړیکې:

ښوونځی به د کورنیو سره همکاري وکړي ترڅو زده کوونکو سره د امکان تر حده پورې مرسته وکړي او د باور فضا رامینځته کړي.

د کال په اوږدو کې، تاسو به د ښوونکو سره منظمو غونډو کې گډون وکړئ، چې په انفرادي توگه یا د والدینو په مابڼام کې تنظیم شوي وي.

ستاسو د ماشوم ښوونکي هر وخت د ملاقات له مخې شتون لري چې تاسو سره خبرې وکړي او ستاسو د ماشوم د زده کړې په اړه کومې پوښتنې وي، ورته ځواب ووايي.

د ښوونځي سره د دې غونډو لپاره، د ټولني د ژباړونکي غوښتنه کیدی شي، او ښوونکي به دا ترتیب کړي.

د چمتو والي (انډکشن/ ادغام ټولگي):

هغه زده کوونکي چې په دې وروستیو کې جنیوا ته را رسیدلي وي او لا تر اوسه نه شي کولی د درسونو د تعقیبولو لپاره په کافي اندازه په فرانسوي ژبه خبرې یا لیک لوست وکړي، نو په پیل کې د بشپړ وخت لپاره د چمتو والي په ټولگي کې شاملېږي. موخه دا ده چې زده کوونکي په چټکۍ سره فرانسوي ژبه زده کړي او د جنیوا په ښوونځي کې ادغام (بوځای) شي، ترڅو دوی ژر تر ژره عادي ټولگي ته لار شي.

د زده کوونکو کتابچه:

ستاسو ماشوم به د زده کونکي کتابچه ترلاسه کړي چې د ښوونځي په اړه ډیرې معلومات لري (مهال ویش، د ښوونکو نومونه، د تلیفون شمیرې، گټورې پټې، د رخصتۍ نیټه، او نور). دا د ښوونځي او کورنۍ ترمنځ د اړیکو د یوې وسیلې په توگه کارول کېږي. مور او پلار باید په منظمه توگه دا کتابچه وگوري چې آیا ښوونکو کوم نظر ورکړي او مور او پلار کولی شي په کتابچې کې ښوونکي ته پیغام ولیکي. مور او پلار باید په هرو دوو اونیو کې کتابچه لاسلیک کړي.

وسایل:

تعلیمي وسایل د دورې په پیل کې وړیا ورکول کېږي؛ یوازې ځینې شخصي توکي (سپورټ بوتان، بکسه، او داسې نور) د کال په پیل کې د چمتو شوي لیست پر اساس غوښتل کېږي.

غیر حاضری:

که ستاسو ماشوم ناروغه وي، نو باید په کور کې پاتې شي. تاسو باید سمدستي ښوونځي ته خبر ورکړئ. ښوونځي ته د راستنیدو پر مهال د زدکونکي په کتابچه کې لیکل شوي توضیحات له تاسو څخه غوښتل کېږي، کوم چې د غیر حاضری دقیق دلیل او موده بیانوي. د اوردې مودې غیر حاضری لپاره د طبي سند غوښتنه کېدای شي.

عادي ټولگي ته تلل:

دا د فرانسوي ژبې کچه ده چې ټاکي چې کله ستاسو ماشوم په خپل عادي ټولگي کې په بشپړه توگه ادغام (یوځای) شي.

تدریس، ارزونه او بل کال ته مخکې تلل:

د تدریس برنامه د فرانسوي ژبو سویس (PER) لپاره د نصاب لخوا ټاکل کېږي او دا د کانتون ټولو ښوونځیو لخوا په ورته ډول تعقیب کېږي.

د ارزونې ترټولو جگې نمرې 6 دی. 4 د کامیابۍ نمرې دي. د ادغام په ټولگي کې، ارزونه د درجې پرته او د لیکلې ارزونو په کارولو سره ترسره کېدای شي.

د ټول کال په اوردو کې د ترسره شویو ارزونو پایلې دا ټاکي چې آیا زده کوونکي له یو تعلیمي کال څخه بل ته تللي شي. د ښوونځي راپور تاسو ته په کال کې درې ځله لیرل کېږي. دا په ښوونځي او مختلفو مضامینو کې ستاسو د ماشوم د زده کړې پایلې (نتیجې) ښيي. د دې راپور په لاسلیک کولو سره، تاسو اعتراف کوئ چې تاسو معلومات لوستلي دي.

د کور په کار (کارخانگي) کې مرسته:

د کور کار (کارخانگي) د څارنې ناستې د ماسپینین له درسونو وروسته په ښوونځي کې د کال په پیل کې د ویشل شوي مهال ویش سره سم تنظیمېږي.

د غرمې ډوډۍ:

د پوهاوي (اورینټیشن) په مرحله کې، د لومړني ښوونځي په څیر د ښوونځي کانتین نشته. د پوهاوي (اورینټیشن) د مرحلې هره اداره به د غرمې ډوډۍ وقفې پورې اړوند مختلف ترتیبات وړاندې کړي.

د دې ترتیباتو په اړه معلومولو لپاره، تاسو باید په مستقیم ډول د خپل ماشوم د پوهاوي (اورینټیشن) مرحلې ادارې سره اړیکه ونیسئ.

د ښوونځي روغتیايي ټیم:

هره اداره لږ تر لږه د دوو ارواپوهانو، دوه فلاحي افسرانو او یوه نرس څخه گټه پورته کوي. دا کارمندان به زده کوونکي یا د دوی مور او پلار سره د وخت نیولو (ملاقات) له طریقو وگوري. تاسو کولی شئ د ښوونځي دفتر سره اړیکه ونیسئ څوک به چې ستاسو تلیفون مخکې (فارورډ) وړاندې کوي یا تاسو کولی شئ د رسمي ښوونکي څخه پوښتنه وکړئ.

د بنوونځي رخصتي او رسمي رخصتي:

تاسو به د دورې (سمیسټر) په پیل کې د رسمي نیتو څخه خبر شئ، خو په ټول کال کې د رخصتي پنځه دورې شتون لري: د مني نیمایي موده (سمیسټر)، د کرسمس او نوي کال رخصتي، د فبروري نیمایي موده (سمیسټر)، د ایسټر رخصتي او د گرمی رخصتي.

دا معلومات د زده کونکو په لاسي کتاب او په ge.ch رسمي ویب پاڼه کې موندل کېدی شي.

4. د پوهايي مرحلي وروسته: دويمې ثانوي زده کړې

د پوهايي مرحلي په پای کې، ستاسو ماشوم د غوره کولو لپاره لاندې ورکړل شوي دوه مهمې لارې لري:

عامه زدکړې

ثانوي زده کړه II عامه زده کړې وړاندې کوي کوم چې ستاسو ماشوم ته دا توان وربخښي چې د اجباري زده کړې په مرحله کې ترلاسه شوي پوهه او مهارتونه پراخ کړي. ستاسو ماشوم کولی شي د مطالعې له دوو لارو څخه يوه لار غوره کړي:

- کوليج دی جنیو (**Collège de Genève**): د ښوونځي څخه د کامیابیدو ډیپلوم ترلاسه کول (د میټریټ جمنازیالي (**maturité gymnasiale**) (څلور کاله)

- **Ecole de culture generale**: د **ECG** سند ترلاسه کول (په دريو کلونو کې) او د ښوونځي څخه د کامیابیدو ډیپلوم (**maturité spécialisée**) (په څلورو کلونو کې).

ټول عمومي روزنيز پروگرامونه داسې وړتیا ته لار هواروي چې زده کوونکو ته دا اختیار ورکوي چې په پوهنتون یا پلي شوي ساینس پوهنتونونو (**hautes écoles spécialisées**) کې یا د لوړو مسلکي زده کړو کالجونو (**écoles professionnelles supérieures**) کې خپلو زده کړو ته دوام ورکړي.

حرفوي زده کړې [د فدرالي حرفوي زده کړو او روزني ډیپلوم (**Certificat fédéral de capacité**) - VET - CFC، فدرالي تصدیق VET (**Attestation fédérale de formation professionnelle**) - AFP، د مسلکي زده کړو د بشپړولو سند تصدیق [de maturité professionnelle - MP].

د حرفوي زده کړو موخه د هغو زده کوونکو لپاره ده چې، کله چې دوی د پوهايي (**orientation**) مرحله پریري، د زده کړې یو کورس خوښ کړي ترڅو دوی د روزني بشپړولو سره سم مسلک ته داخل شي (هنر، سوداګری، ساختماني، روغتیا او ټولنیزه پاملرنه، هوټل، خواړه، د املکو تجارت، او داسې نور).

دوه ډوله شتون لري، چې له دريو څخه تر څلورو کلونو پورې دوام کوي:

- (1) په شرکت کې زده کړه (د سینټوچ کورس)
- (2) په ښوونځي کې زده کړه (بشپړ وخت کورس)

مسلکي لاره په څو لارو ویشل کیدی شي:

(1) د فدرالي مسلکي روزني سند **Attestation fédérale de formation professionnelle (AFP)**: دوه کلنه روزنه ده چې زده کوونکي ته توان ورکوي چې په مسلک کې کار وکړي او د کار بازار ته داخل شي. ادامه هم ورکول کیدی شي، د **Certificat fédéral de capacité (CFC)** سند ترلاسه کولو لپاره؛

(2) **Certificat fédéral de capacité (CFC)**: له دريو څخه تر څلورو کلونو پورې روزنه، یا د سانډویچ کورس په توګه (د کار ګمارونکي لپاره کار کول او په مسلکي کالج کې تیوري درسونه، په اونۍ کې یوه یا دوه ورځې)، یا د بشپړ وخت لپاره (په کالج کې عملي او نظري (تیوري) روزنه، په عمومي توګه، د شرکت سره د روزني دورې)؛

(3) د ***Maturité professionnelle (MP)*** عمومي کلتور په څانگو کې يو اضافي وړتيا ده چې د **CFC** تر کچې ابتدايي حرفوي روزني پرمهال يا وروسته تر لاسه کېږي. دا د انجینرۍ، روغتيايي، ټولنيز کار، هنرونو او د اقتصاد په برخو کې د تطبيق شوي علومو پوهنتونونو [***hautes écoles spécialisées (HES)***] کې د ليسانس درجې تر کچې مطالعې ته لاسرسی چمتو کوي.

5. په دویمې ثانوي زده کړو کې د ادغام لپاره څانګه (Service de l'Accueil de l'Enseignement secondaire II (ACCES II))

Service de l'Accueil de l'Enseignement secondaire II (ACCES II) هغه زده کونکي چې عمر ونه یې د پنځلسو او نولس کلونو ترمنځ وي ترلاسه کوي چې په فرانسوي ژبه خبرې نه کوي او له دوه څخه تر دريو کلونو پورې مرستې وړاندې کوي. دا ډیپارټمنټ داسې ترتیبات وړاندې کوي چې زده کونکي وکولی شي خپلې پوهې ته وده ورکړي ترڅو دوی وکولی شي په اکاډمیک یا مسلکي روزنیز پروګرام کې شامل شي.

په ACCESS II کې پنځه لارې شتون لري:

- د ادغام ټولګي:

د ادغام ټولګي د هغو غیر فرانسوي ژبو مهاجر زده کونکو ته ښه راغلاست وایي چې عمر ونه یې د پنځلسو او نولس کلونو ترمنځ دي او په دې وروستیو کې جنیوا ته رسېدلي او غواړي تعلیمي روزنه تعقیب کړي ترڅو دوی وکولی شي خپلو زده کړو ته دوام ورکړي یا مسلکي لارې ته داخل شي. د دې ټولګي لپاره هیڅ تعلیمي شرایط شتون نلري او دا د سواد د ښه والي څخه د دولسم ټولګي ازموینې لپاره چمتو کولو پورې توپیر کولی شي.

د ادغام ټولګیو موخه دا ده چې زده کونکي فرانسوي ژبه زده کړي او ځینې وختونه د زده کونکي په اړه زده کړه وکړي (په ښوونځي کې ژوند په څه ډول وي) او همدارنګه د عمومي پوهې زده کړه.

- د مسلکي ادغام ټولګي:

د حرفوي ادغام ټولګي د هغو غیر فرانسوي ژبو ځوانانو لپاره دي چې د اجباري ښوونځي عمر یې تېر کړی خو تر اوسه نولس کلنۍ څخه ډیر عمر نلري، کومو چې لاهم د کار چاپیریال ته د ننوتلو لپاره اړین تعلیم او خپلواکي نه ده ترلاسه کړي. ډیری زده کونکي د پوهاوي (اورینټیشن) مرحلې د ادغام ټولګیو او د ثانوي زده کړې II د ادغام ټولګیو څخه راځي. د نورو شیانو ترڅنګ، زده کونکي د فرانسوي لپاره مرسته ترلاسه کوي او د ورکشاپ فعالیتونه ترسره کوي. دا کال دوی ته اجازه ورکوي چې د زده کړې کچه ښه کړي، د لیدنو یا روزنیزو کورسونو له لارې د کاري چاپیریال په واقعیت پوهه شي او خپل لاسي مهارتونو ته وده ورکړي.

- د مسلکي ادغام ټولګي (CIP):

د حرفوي ادغام ټولګي هغه ځوانانو ته اجازه ورکوي چې د ښوونځي اجباري عمر یې تېر کړی وي خو له نولس کلنۍ څخه پورته نه وي چې په ښوونځي کې د بشپړ وخت زده کړې پرمهال د مسلکي زده کړې لاره پلان کړي. پدې سکتور کې د غیر فرانسوي ژبو زده کونکو ټولګي شامل دي چې په فرانسوي کې د ملاتړ درسونه ترلاسه کوي. ډیری زده کونکي د پوهاوي (اورینټیشن) مرحلې د ادغام ټولګیو او د ثانوي زده کړې II د ادغام ټولګیو څخه راځي. د ښوونیز کال په جریان کې، زده کونکي اړ دي چې د یو څخه تر دوو اونیو پورې د یو شرکت سره د روزني (انټرنشپ) په توګه کار ولټوي، کوم چې معاش نلري، چې د مسلکي پلان جوړل رامینځته کړي او د کاري چاپیریال تمې پوره کولو لپاره زده کړه وکړي.

- د تیرشوو درسونو جبرانولو (تعلیمی کیچ اپ) ټولګي (CIS):

د تیرشوو درسونو جبرانولو (تعلیمی کیچ اپ) ټولګي د هغو غیر فرانسوي ژبو زده کونکو ته ښه راغلاست وایي چې عمر ونه یې د پنځلسو او نولس کلونو ترمنځ وي چې د ادغام ټولګیو څخه راغلي وي یا په دې وروستیو کې جنیوا ته رسیدلي او د زده کړې کافي کچه نه لري، په ځانګړې توګه په فرانسوي ژبه کې، ترڅو وکولی شي په مستقیم ډول د خپلې خوښې ښوونځي کې مدغم شي. دا سکیم دوی چمتو کوي چې د ثانوي زده کړې II ښوونځیو ته داخل شي. زده کونکي د دوی د زده کړې کچې او برنامو سره سم ګروپ کېږي.

- تعلیمی ادغام:

تعلیمی ادغام یوه پروژه ده چې د فرانسوي ژبو ځوانانو ته (یوازې د اکتوبر تر نیمایي پورې) او د پنځلسو او نولس کلونو تر منځ غیر فرانسوي ژبو خلکو ته د نیمه (پارټ ټائم) وخت لپاره وړاندیز کېږي چې معمولاً پدې وروستیو کې جنیوا ته رسیدلي او د مختلف دلایلو له امله نشي کولی چې سمدلاسه په ټولګي کې مدغم شي.

دا د فرانسوي ژبې او ریاضیاتو د زده کړې او ټولنیزو/تعلیمي فعالیتونو له لارې د دې ځوانانو تعلیمی ادغام ارزونه او لارښوونه کوي چې (FASe) *Fondation pour l'animation socioculturelle* د مشرانو مسولیت لاندې دی.

6. د زده کړې شبکه، د ښوونځي څخه بهر د زده کړې سره مرسته او ملاتړ

د مسلکي کسانو یوه شبکه له ښوونځي بهر تعلیمی ملاتړ وړاندې کوي ترڅو ستاسو ماشوم سره په ښوونځي کې مرسته وکړي. دلته یو څو مثالونه دي:

Croix-Rouge Jeunesse د لومړني ښوونځي ماشومانو او بې سرپرسته کوچنیانو ته چې د مهاجرینو لپاره په ډله ایزو مرکزونو کې ژوند کوي د کور کار (کارخانګي) مرستې وړاندې کوي (اکثره د سه شنبې په ورځ، د ښوونځي د رخصتیو پرته).

Reliance د هغه ماشومانو لپاره تعلیمی مرستې وړاندې کوي څوک چې په **Onex**، **Confignon**، **Lancy** یا **Vernier** ښاروالیو کې د ژوند کوي.

Ara/Ajeta زده کونکو (محصلینو) او مسلک زدکونکو لپاره چې د زده کړې ستونزې لري د انفرادي مرستې درسونه وړاندې کوي. دا درسونه د زده کونکو لخوا ورکول کېږي.

مهرباني وکړئ په یاد ولرئ چې د دې خدماتو لپاره مصرف شتون لري!

د ټولني مرکزونه او د تفریح مرکزونه هم د کور کار (کارخانګي) مرستې، د ماشومانو او تنکیو ځوانانو لپاره مختلف وړیا فعالیتونه وړاندې کوي.

(<https://fclr.ch/membres/>) یا (<https://bonjourgeneve.ch/tag/fase/>)

سپورټي، کلتوري او تفریحي فعالیتونه هم خورا مهم دي. د نورو معلوماتو ترلاسه کولو لپاره د ماشومتوب په اړه پانې ته ورتلل مه هیروئ او د ګټورو پټو لپاره بونزوغ جنیوا (**Bonjour Genève**) څخه لیدنه وکړئ.

ګټورې وېب پاڼې

هر ښوونځی یوه وېب پاڼه لري چې ډیرې معلومات لري.

د ge.ch وېب پاڼه د ښوونځیو په اړه عمومي او عملي معلومات هم وړاندې کوي:

<https://www.ge.ch/contacter-trouver-ecole-primaire>

<https://www.ge.ch/bienvenue-ecole-primaire>

<https://www.ge.ch/parcourir/ecoles-formations/cycle-orientation>

<https://www.ge.ch/inscrire-mon-enfant-au-cycle-orientation/eleve-non-francophone>

<https://www.ge.ch/vacances-scolaires-jours-feries/vacances-scolaires>

<https://www.ge.ch/cours-francais-parents-non-francophones>

<https://www.ge.ch/cours-langue-culture-origine-eleves-enseignement-obligatoire>

<https://www.ge.ch/parcourir/ecoles-formations/enseignement-secondaire-ii>

د فرانسوي ژبو سویس لپاره نصاب (PER):

<https://www.plandetudes.ch/per>